

§99

Svar på motion angående flytande mediciner (RS/1020/2025)

Sammanfattning

Andrea Fors (SD) har lämnat en motion om att säkerställa att sjukhuset i Östersund alltid har ett beredskapslager av flytande mediciner för akuta fall, med särskilt fokus på barn och äldre. Motionären lyfter vikten av att tillhandahålla flytande läkemedel för att säkerställa patientsäkerhet och jämlik vård, särskilt för patienter med svårigheter att svälja tabletter.

Region Jämtland Härjedalens verksamheter delar uppfattningen att läkemedel ska kunna administreras på ett säkert och ändamålsenligt sätt utifrån patientens behov. Samtidigt finns det medicinska och praktiska förutsättningar som påverkar hur läkemedel tillhandahålls och administreras i akuta situationer.

Bedömning

Det är viktigt att framhålla att alla läkemedel inte finns tillgängliga i flytande form. Kortison, som lyfts i motionen, finns över huvud taget inte som färdig flytande beredning. Däremot finns alternativa och väl fungerande administrationssätt. Exempelvis löser sig Betapred-tabletter snabbt i vätska inom några minuter och är enkla att dosanpassa, även för små barn. Dexametason är också lätt att krossa vid behov.

Vid behandling av exempelvis krupp hos barn är standardbehandling i första hand inhalation av adrenalin och kortison, vilket innebär att behovet av flytande perorala beredningar i dessa akuta situationer är begränsat.

Vidare finns det redan idag ett brett utbud av läkemedel i flytande form tillgängliga både på akutmottagningen och barnmottagningen.

När det gäller äldre patienter med sväljningssvårigheter är det etablerad praxis att krossa tabletter eller slamma upp läkemedel i vätska. De flesta läkemedel kan administreras på detta sätt, och det är få livsviktiga läkemedel som inte kan ges via sådan anpassning. Samtidigt är det viktigt att notera att majoriteten av läkemedel generellt inte finns som oral lösning eller suspension.

För att ytterligare stärka patientsäkerheten vid hantering av läkemedel som behöver krossas eller blandas går det att arbeta vidare med att till exempel utrusta läkemedelsrum med digitalt stöd, exempelvis pekskrämar med tillgång till ePed, krossningsdatabasen och blandbarhetsdatabasen. Detta skulle ge personalen bättre förutsättningar att säkerställa korrekt administrering.

Regionstyrelsen

2026-05-27

Slutsats

Region Jämtland Härjedalen bedömer att nuvarande arbetssätt i huvudsak tillgodoser behovet av säker och individanpassad läkemedelsadministrering, även för patienter med sväljningssvårigheter. Ett generellt krav på beredskapslager av flytande läkemedel bedöms inte vara genomförbart, då många relevanta läkemedel saknar sådan beredningsform.

Fokus bör i stället ligga på att säkerställa god tillgång till alternativa administrationssätt samt att stärka kunskapsstödet för läkemedelshantering.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2026-04-16 § 61 och föreslår regionfullmäktige att motionen avslås.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Yrkanden

Ronny Karlsson (SD) yrkar bifall till motionen.

Lars-Erik olofsson (KD) yrkar bifall till regiondirektörens förslag.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på regiondirektörens förslag och Ronny Karlssons yrkande och finner att regiondirektörens förslag antas.

Beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Reservationer

Ronny Karlsson (SD) och Anette Rangdag (SD) reserverar sig till förmån för Ronny Karlssons yrkande.

Expedieras till

Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på motion angående flytande mediciner
- §61 Hälso- och sjukvårdsnämnden Svar på motion angående flytande mediciner
- Motion från Andrea Fors (SD) om flytande mediciner